

Fritankeriets Hænderfrihed.

I „Natt.“ har Pastor E. Røck, D-bene, skrevet en fortræffelig Artikel om „Dr. G. Brandes og Hænderfriheden“, som vi her skal gengive i noget forlort Stikelse. Pastor Røck skriver:

„Politikken“ af 1ste Sept. har Dr. G. Brandes skrevet en mærkelig Artikel om Skolestriden i Frankrig. En Dame har sendt ham et Brev paa 7 Sider, hvori hun i Frihedens Navn neblægger en hæmsfuld Protest imod den Dsang, der af den franske Regering for Tiden øves imod de katolske Kristne, som er inden for dens Rækkene, — hvis religiøse Standspunkt hun isvrigt er langt fra at dele — og med meget kraftige Ord faar fast, at den dermed trænger en af de mest elementære Mennekerrettigheder, Forældrenes Ret til selv at bestemme om Børnens religiøse Opdragelse.

Dr. B. svarer paa, at han ikke blot, ikke er dypst forarget over den Behandling, de franske Katolikker er Genstand for, men at han fortaar den og billigere den. Den franske, oplyste og humane Regering kan ikke handle anderledes. „Hvis et Samfund er naaet saa vidt i Kultur, at Statens ledende Mænd sætter sig Kulturens Skridtet til Opgave, saa kommer det derudover nødvendigt til at give Beslutninger Lovkraft, der gaar ud paa at frelse den opvoksende Slægts Hjerner og Hjærter fra kirkelig Beærbjelse og Paavirkning i Skoler. Saaledes skriver Dr. B. Og man maa vel fastholde, at den Skole, som der rejser sig om, ikke er Statskolen, men frie Skoler, som kirkelige Privatfolk selv har oprettet og betofet. — Ja, for høveligere at godtgøre det berettigede og rimelige i, at Staten lukker de Skoler, som „de ledende Mænd“ ikke synes om, fortsætter Dr. Brandes saaledes: „De (de Radikale i Frankrig) stræber at fortrænge Troen, nøjagtig som de stræber at fortrænge Drifkraften.“

De hævder, at den Udfaldighed, som Troen medfører, ikke er mere værd, end den, som Alkohol formaar at fremkalde.“

Nu anfægter det os ganske vist ikke fjære, os, der nyder den Værelse at blive stillet i Klasse med Alkoholister og karakteriseres som Menneker af 2den Klasse, hvem man ikke kan tilstaa den samme Frihed som vore fornuftige Medborgere, at faa at vide, at Dr. B. har til Kristendommen er nogle Grader mere benimod det højdvidende, end vi havde tænkt. Og selv denne Rendsgærning var det vel ikke værd at spilde megen Opmærksomhed paa. Men det mærkelige, som forstjerner at iagttages, er, at Fritankeriets gamle Spødding her i Landet med sin Artikel om de franske Forhold har ganske utilfløret proklameret Religionsforfølgelsen som et naturligt Led i en fremfrittsk Regerings Arbejde. Et Regeringens Medlemmer overbeviste om, at Religionen forbereder Mennekerne, da har den ogsaa forbyde sine Borgere at opdrage sine Børn i Religion, for at „frelse dem opvoksende Slægts Hjerner og Hjærter fra kirkelig Beærbjelse og Paavirkning“.

Dpretter Borgernes religiøse Skoler, har Staten lukket dem, thi den kan ikke give sit Samtykke til, at der opvokser Menneker i Landet, der er af en anden Aand, end den, som „de Ledende“ ønsker for den rette. At Forældrene selv maa have Ret til at bestemme over Børnens religiøse Opdragelse er en fortafelig Grundbæjning!“

Der er dem, der aldrig har haft nogen rigtig Tro til det Frisind, der er blevet forshndt fra den Vej, som Dr. B. hører til. Og der er dem, der har den Mening, at det er vanstelligt at begrunde Frisindet fornuftigt, naar det ikke begrundes derpaa, at ethvert Menneker er lige meget værd for Gud, og at det ene Menneker derfor ikke kan have nogen Ret til at gøre sig til Herre over det andet. Og der er dem, der altid har holdt paa, at den, der ikke selv har nogen Tro, vil i Længden vis sig at have vanstelligt ved at agte Andres Tro. — Men at man skulde oplede at se Dr. G. Brandes som Forbræder for Religionsforfølgelsen i vore Dage, det havde man dog maasse ikke ventet.

Nu har man imidlertid faaet det at se. Og det næste bliver nu, hvordan den irreligiøse Radikalisme her i Landet vil stille sig til denne Begivenhed, om den vil følge sin Mester her eller ikke. Det safsynligste er, at man

hjælper sig ud over Vanstelligheden ved foreløbig at tie stille. Havde det været en reaktionær Indremissionsmand, der havde ladet et Ord falde i „Kristeligt Dagblad“ om, at Fritankerne i Danmark burde ikke have Lov til at lave Skoler efter deres Hjærter, efter som Børnene derved kun fordærvedes paa Hjærne og Hjærte, og man turde ikke give Forældrene Lov til at fordærve deres Børn, — saa skulde de radikale Munde og Penne vel være komne i Gang med mange kraftige Utsæjninger. Men nu, da det er Dr. B., med behørig Omposering af Fritankerne, der stiller et saadant Forslag, vil man formodentlig holde sig temmelig rolig.

Men tier man stille til Dr. B. s Proklamations af Religionsforfølgelsen som en nyttig og rejsførdig Ting, saa skal man ogsaa vide, at man derved delagtiggør sig i den. Tausshed er her det samme som Sæstemning. Vilde de Kristne her i Landet tage imod en tilsvarende Anbefaling for Tvangsskolemet, udstedt af en af Kirkens mest fremragende Mænd, da vilde ingen være i Tvivl om, hvad det betød; og tager nu Kristendomsfjenderne i Landet i Tausshed imod det, som dens bedste Mand her har begaaet, saa vil heller ingen være i Tvivl om, hvad det betyder.

Og saa vil vi vide, hvad vi har at vente, naar de en Gang bliver lige saa mægtige i Danmark, som deres Aandsfrænder nu er i Frankrig. Og vi vil heretter vide, hvad det, der fra deres Side siges om Frihed, har at betyde.

Japanseren N. Imadzu.

En Oplysning.

Denne i Anledning af nogle mislædende Udtryk, som forekommer i Hutchinson-Nyhederne i „Danstieren“ forrige Uge. Jeg sigter til Syntet angaaende vor japansiske Elev, Mr. N. Imadzu. Efter sigende har dette gjort en Del Opsigt ube i Samfundet. Enkelt har sikkert endog været færbjge til at tro, at vi heroppe er i Færd med et begyndende Sedningemission paa egen Haand! Da jeg har faaet flere Breve fra Venner, som snfter Sagen opklaret, offentliggøres følgende:

Paa det udtrykkeligste skal det forhaaes, at Ansgar College ingen anden Mission driver end den, som enhver kristelig Skole maa a drive — nemlig efter Evne at paavirke sine Elever saaledes, at de skal faa en virkelig Forbaelse af det evige Livs Betydning, og saa komme til at leve i det sande Forhaald til deres Staber og Frelser.

Denne Slags Mission drives her, ellers ingen. Hvad vor japansiske Elev angaar, da kan det hele forklares i meget faa Ord. Stolens „Dean“, Rev. Dr. Treßler, traf paa sin nylig tilsendte Beredensrejsse denne unge Mand og fandt saa ud, at han stod netop i Færd med at tage til Amerika for der at fuldføre sit Studium. Som naturligt var, fik Doktoren Imadzu overtalt til at rejse til Hutchinson.

Nu, han ankom altsaa, og han har i denne Uge paabegyndt et fire Aars Kurfus i vor Collegeafdeling. Senere skal han nok studere Medicin, for deretter at rejse hjem til Japan som medisinst Missionær. Hvad Korrespondenten vilde have sagt var sikkert: „Gid han kunde komme til at rejse herfra som en luthersk Kristne (han blev nemlig ikke omdendt af nogen luthersk Missionær), og til den forenede Kirkes Missionsmaat, for der at aflytte det paabegyndte Arbejde.“ Dette er nu ogsaa mit Ønske. Saaledes rar Meningen, og er det noget galt i det, kære Venner?

Kender Missionær Winther noget til dette? Aldeles ikke. Eller, er Winther indbietet i „Ansgar College Winther Mission?“ Heller ikke. Jeg, og ingen anden, er ansvarlig for denne Forenings Oprindelse. Siden Pastor Winther først kom til Amerika, har jeg sendt ham; jeg ved bedre end de fleste, hvor haardt han sled og læste, medens han var paa Skolen i Elm-Horn, og siden den Tid har jeg med levende Interesse fulgt hans Arbejde.

I lang Tid har jeg ønsket at kunne komme til at hste ham der ube paa Hedningemarken.

Nu kommer saa Lejligheden. Vi danner en Forening af kristne Elever, hvis formaal det er at studere Missionshistorie, o. s. v., og saa en Gang imellem at Hillinge lidt sammen til Pastor Winther.

Dette er i al Korthed Sagen, som den er. Vi er en Missionskirke og som saadan bør vi lære vort Folk at sttte Missionen, medens de er unge — i Skolen. Kære Samfundsbredere, lode os være erlige og aabne over for hvedandere.

Stal vi ikke heretter se Tiden an, for vi giver Dom i dette og hint. Venlig Hilsen til „Danstieren“ og dens Læsere.

Harald W. Foght.

Caston, Fresno Co., Cal.

Pastor S. Johnson med Familie er antommen hertil. Han har været en lille Tur i Los Angeles.

— Lars Bergs har mistet deres lille Pige, som bøde fun efter et Par Dages Engdom. Samme Dag, som den lille bøde, blev der født dem en Søn.

— For mere end en Uge siden afsendte Menigheden og Venner her i Tønder tøret Frugt til vore Børnehjem og Skolen i Blair. Det er allerede 2-3 Maanedes siden, at vi bestemte at gøre dette; men vi maatte vente til Rosinerne var færbjge til Pakning. Fragten, som vi ogsaa betalte, havde vi besluttet at indsamle ved frivillige Bidrag.

— Vi glæder os meget til det næ forestaaende Kredsmøde. Som Herren har været god imod os i vore tidligere Aar og stantet os en rig Hst af Frugt og Druer, saa beber vi nu om, at han naadig vil ihusomme os og give os den aandelige Velsignelse og Forfriskning, som vi trænger til.

— Vi ventte alle Kredens Præster til Kredsmødet, som aabnes her i Kirken med Hjemmesse Torsdag d. 6. November Kl. 10 Form. Desuden kommer Pastor G. B. Christensen, Samfundets Formand. Fra San Francisco kommer der nogle Gæster, og saa venter vi mange fra Søstermenigheden i Selma.

— Kvindeforeningen, jeg mener v o r Kvindeforening — altid ved Ruffen, og altid villig til at hjælpe — har forskannet Kirken med et Gangtæppe for Midtergangen, og en Staaltraadsmaatte i Forhallen (Vaabenhuset).

— Den for. Kirkes Kirkeraad har tilfjillet vor Præst Raadsbrev til Missionspræst i San Francisco. Han er endnu ubesluttet og uklar over, hvad han skal og kan gøre.

— Om Vejret er der ikke noget videre at skrive. I 7 Maanedes har vi nu uafbrudt haft Solskin hver Dag uden Regn. Den sidste Regn fik vi sidst i Februar; men nu venter vi ogsaa, at den snart kommer, selv om vi gerne vilde, at den skulde blive borte lidt længere. Ten! i 7 Maanedes ikke en Regndraabe! Ja, det vilde lægge andre Egne af Landet øde og gøre det til en Ørken, men her ube gør det Landet rigt og frugtbart. Uden denne bevarende Sol kan jo hverken Apritofler eller Hærstner modnes, ej heller Rosen iseres. Hvad Jorden her ube kan frembringe, er næsten fast utrolig.

California, det nu Italien er det med Kette talbet, er Sølandet, og for Naturret, som trænger til Sol, Sol og aiter Sol er her godt at være.

Bowbells, N. Dak.

Den 11. Oktober var der saa Jæftdag i Bethanias bankt øv. luth. Menigheds Kirke, Ward Co., N. Dak., i Anledning af Past. Robes Ordination for 25 Aar siden. Pastor B. W. Petersen fra Flajon forretdede ved Alterbordet, og Past. H. Hansen, Kenmare, prædicated. En Del Venner fra Nabopræsteres Raal havde givet Møde, saa der, trods Travlhed, var ikke faa til Stede ved Fæsten.

— Den 12. Oktober Eftermiddag blev der holdt Møde for Ungdommen i Trinitatis Kirke, hvor unge fra alle tre Præsters Raal vare til Stede. Det er ikke første Møde af den Slags, da Ungdommen i Past. Hansens og Petersens Raal alt en Tid har haft lignende Sammentømter. En Velsignelse, om Herren ad den Vej kunde fremme sin reddende Gerning.

— Trinitatis Menighed havde Jæft i Anledning af sin Stiftelse for seks Aar siden den 14. Oktober 1896. Past. Hansen har som bekendt opagt sin Gerning, og Past. Smith fra Jozoa bliver hans Eftermand. Ved Fæsten var alle Kredens Præster til Stede.

Pastor A. Fabricius Illustreret Kirkehistorie for Folket.

Med Titelbillede og 170 oplysende og forklarende Billede: Portrætter af Kirkens store Mænd, kulturhistoriske Billede og Billede, der illustrere den kristne Kunst i forskellige Tider.

En stor Del af Billederne ere Gengivelser af Billede fra Begivenhedernes Samtid og have saaledes en ganske særlig Interesse.

Vogen er en samlet, let tilgængelig, fort Fremstilling af hele Kirkens Historie, dens Udbredelse, Kamp og Sejer igennem Tiderne fra den ældste indtil vore Dage.

I Løbet af kort Tid er der blevet trøkt og folgt af Fabricius: Illustreret Kirkehistorie for Folket, et Antal af 14,000 Eksemplarer. Dette viser bedre end mange Ord, hvilken Trang der er til kirkehistorisk Kundskab, og det viser endvidere, at Forfatteren har formaat at træffe de rette Grænser med Hensyn til Bogens Omfang og Pris. Da Vogen stadig efterspørges særlt og der fra mange Sider udtales Rødbendigheden af at folket faar mere Kundskab om Guds folks Historie gennem Tiderne, sælges des nyere tredie Udgave til den samme overordentlige billige Pris beltet \$1.50 indbunden i komponeret Bind \$2.00.

Om de tidligere Udgaver er der fremkommen de mest anerkendende Udtalelser. Bogen fremhæves heri som en Folkebog i dette Ords bedste Forstand og som en af de bedste Bøger fra de senere Aar. Forfatteren nævnes som en høvelig Fortæller, der med dyb Kærlighed til Opgaven mestertlig har fortaacet, ofte i saa Ord, paa en malende Maade at fremføre de Stikelser og stildre de Begivenheder og Tilfælde, han fører frem for Læsernes Øje, samt i Besiddelse af Evnen til at give Fremstillingen en folkelig og letfattelig Form, saa at Læsere vil faa rig Udbytte af Vogen.

Om Billederne er der blevet sagt, at man maa beundre det Arbejde, der er gjort, for i denne Hensende at gøre Været paakjæligt og vækkende til Opmærksomhed, at det rige Billede, der overvejende er hentet fra Begivenhedernes Samtid, er fortrinligt og interessant samt gør Vogen levende og forhøjer dens Værdi.

Ofte er udalt, at Bogens Fremkomst har været af overordentlig stor Betydning for det kirkelige Folk i Danmark. Dens Udbredelse herovre vil sikkert have megen stor Betydning for det danske Kirkefolk og virke til stor Velsignelse.

Alle som har læst denne Bog er enige om at den burde vinde lige saa stor Udbredelse forholdsvis herover som hjemme i Danmark.

Fabricius' Kirkehistorie for Folket faaes i Danish Luth. Publ. House til den ovenfor nævnte billige Pris. Hefiet \$1. 0. Znbd. i et fint komponeret Bind. \$ 2.00.

Vogen indholdes for ialt ca. 500 Sider med 170 Illustrationer.

Missions- og Ungdomsmøde.

I forbindelse med ovennævnte Skoleindvielse vil der blive Missions- og Ungdomsmøde i Hutchinson og St. Mortens Menigheder de følgende Dage i Ugen og Søndag. Søndag Eftermiddag d. 2. Nov. Ungdomsmøde i Hutchinson Kirke. Venner! kom og vær med os i disse Dage. Væd med os, at vi maa faa velsignede Røder.

Paa Menighedernes Begne
J. Christen.

NB. Tilrejsende bedes melde deres komme i god Tid til en af undertegnede.

M. C. Thomsen, } Indvarterings-
E. Christen, } lomite.

Trinitatis College og Seminarium.

Blair, Nebr., begyndte sit Skoleaar 1. Oktbr. 1902. Skolen har otte faste Lærere. Den tilbyder Undervisning i følgende Afdelinger:

College Department,
Normal Department,
Business Department,
Academic Department,
Music Department,
Forberedende teologisk Afdeling
Ceologisk Afdeling.

For Undervisning Kost og Logi \$15 om Maanedes, \$119 for hele Skoleaaret (34 Uger).

En Del af Rejseomkostningerne betales for dem, der kommer langvejs fra. God Veljæghed for Nykommere til at læse at tale, læse og skrive engelsk. — Striv efter Katalog. — Nærmere Oplysning faas ved at sende sig til en af undertegnede.

P. S. VIG, KR. ANKER,
BLAIR, NEBR.

Luther High School and College

indvies og aabnes den 31. Oktober. Collegiate, Normal, Academic, Commercial, Preparatory og Dansk Højskole. Striv til en af undertegnede.

Prof. C. C. Nelson, C. H. Jensen,
Kingie Park, 1130 Round Ave
Racine, Wis.

Mormonismen

Dens Historie, Lærdomme og udbredende Stilling af D. L. Kirkeberg og Luth. Præst i Urne Wis. med et Forord af Biskop Dr. J. Nielsen.
80 Sider i Omfang 40c.
Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Fra Danmark med Gæstfrihed om Missionen blandt Mormonerne.

(Fortset fra Side 2.)

de rette Spor og vil saaledes blive kronet med Velsignelse til Herrens Værelse og Sjælens Frelse.

Samtidig med at dette offentliggøres, maa bemærkes: endnu er der ikke indløben detaillerede Oplysninger fra Udvalget om Arbejdet videre Redelse; men vi vente Brev hver Dag fra Udvalget. Saa snart det antommer, skal der videre blive meddelt til Samfundsbanner alt, som kan tjene til Sagens hurtige Fremme.

Men saa meget er allerede nu klart, at vor Samfundskvindeforening kan nu med Fremodighed og Kraft arbejde paa at samle de omtalte \$1000, jo før des bedre.

Herren velsigne eder, kære Søstere, saa I med dyb Medhønt, Kærlighed, Forsøn og Arbejde strider fremad med Glæde i dette Arbejde.

Med Kærlighedens Hilsen,
Ederis heng.
G. B. Christiansen.

Skoleindvielse.

Tirsdagen d. 28. Oktober vil „Ansgar College“ i Hutchinson blive indviet. Alle Stolens Venner indbydes til at overvære denne Højtidelighed.

N. B. Lang, }
L. Dighby, } Programkomite.
J. Christen, }

I Anledning af Stolens Indvielse vil følgende Baner sælge Billetter til en og en Trebiedel Pris, gældende fra den 27. Okt. til den 3. Nov. Ved Deres Agent om Røttering (Certificate) for Pengene betalte for Tilrejsen:

Burlington, Cedar Rapids & Northern.
Burlington & Missouri i Nebraska.
Burlington & North-Western.
Chicago & Alton.
Chicago Burlington & Quincy.
Chicago & Great Western.
Chicago & North-Western.
Chicago, Milwaukee & St. Paul.
Chicago, Peoria & St. Louis.
Chi., St. Paul, Minneapolis & Omaha.
Illinois Central.
Iowa Central.
Minneapolis & St. Louis.
Northern Pacific (local line).
Wisconsin Central.

Bi haaber ogsaa at faa disse Priser over Great Northern og Soo Linierne.

G. W. Foght.

Missions- og Ungdomsmøde.

I forbindelse med ovennævnte Skoleindvielse vil der blive Missions- og Ungdomsmøde i Hutchinson og St. Mortens Menigheder de følgende Dage i Ugen og Søndag. Søndag Eftermiddag d. 2. Nov. Ungdomsmøde i Hutchinson Kirke. Venner! kom og vær med os i disse Dage. Væd med os, at vi maa faa velsignede Røder.

Paa Menighedernes Begne
J. Christen.

NB. Tilrejsende bedes melde deres komme i god Tid til en af undertegnede.

M. C. Thomsen, } Indvarterings-
E. Christen, } lomite.

Jernbaneliste.

Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha.
Syd paa.

Nr. 7. Omaha Passenger . . . 7.54 Frm.
- 1. do. do. . . 10.32 —
- 5. do. do. . . 8.10 Kft.

Nord paa.

- 4. Twin City Passenger . 7.16 Frm.
- 2. Sioux City Passenger . 2.48 Kft.
- 8. Omaha Passenger . . . 6.30 —
Nr. 7 og Nr. 8 daglig undtagen Søndag.

F., E. & M. U. og S. G. & Pac.

Vest paa.

Nr. 19. Lincoln Passenger . 8.12 Frm.
- 3. Black Hills Pass. . . 3.25 Kft.

Øst paa.

- 20. Mo. Valley Pass. . . 9.50 Frm.
- 6. Chicago Limited . . . 4.54 Kft.

Nr. 19 og Nr. 20 daglig undtagen Søndag.

ANSGAR COLLEGE,

Hutchinson, Minn.

Denne dansk-amerikanske Skole for luthersk Ungdom befyndesit første akademiske Aar den 1. Oktober 1902. En grundig videnskabelig Uddannelse, gives i en kristelig Aand, tilbydes unge Mænd og Kvinder, i følgende Departmenter:

Collegiate, fire Aar.
Academic, fire Aar.
Commercial, et til tre Aar.
Normal, et til fire Aar.
Music, to til fem Aar.
Manual Craining (Husflid), tre Aar.
Art, et til tre Aar.
Domestic Economy (Husholdning), tre Aar.
Civil Service, et til 2 Aar.

COLLEGE HALL er en fire-Etages Sten- og Murstens-Bygning, 216 x 69 Fod stor, med Værelser til 214 Elektrisk Belysning, Steamheat, god Ventilation, Vandværk, Badeværelser, o. s. v.

GYMNASTIK tilbydes alle. (Vort store Gymnastiklokale bliver færdigt herved den 1. Nov.)

Skolen er inkorporeret under Staten Minnesotas Love og har Ret til at give Graduerende Grader B. A., B. S., B. Mus. og B. in Architecture.

Fakultetet bestaar af femten dygtige Lærere og Lærerinder.

SCHOLARSHIPS (fri Undervisning) tilbydes værdige, men ubemidlede Studenter. Skriv efter Oplysninger. SKOLENS KATALOG paa mer end et halv Hundrede Sider er nu færdig og sendes frit til alle.

Hvis De mangler Pengs til at fuldfore Deres Studier, vil Skolen give Høestand til De har taget Afgangskøksamen og faaet en lønende Plads.

Vi betaler en Del af Deres Rejseomkostninger.

Send os en Navneliste af tyve eller flere Venner, interesserede i Skolen, og faa ANSGAR COLLEGIAN eller SUCCESS — vore to Maanedskrifter — frit tilsendt for seks Maanedes.

For nærmere Oplysning henvender man sig til Bestyreren,
H. W. Foght, A. M.,
Hutchinson, Minn.

Den mest mulige Bekvemmelighed

erholder alle som rejser med

AMERICAN LINE'S

Dampere til eller fra NEW YORK og PHILADELPHIA. Sikker og hurtig Forbindelse hver Uge mellem Amerika og Sverige, Norge, Danmark samt Finland.

AMERICAN LINE'S Dampere er bekendt for de ualmindelig gode Bekvemmeligheder, som tilbydes Passagererne.

Rejs selv eller send efter eders Venner med en af AMERICAN LINE'S prægtige Dampere, saa er I sikre paa at blive tilfreds.

Money Orders sendes til SKANDINAVIEN prompt og billigt.

For Ocean- og Jernbanepreiser tilskriv os eller nærmeste Agent for AMERICAN LINE.

International Nav. Co.,
Corner Dearborn & Washington Sts.,
CHICAGO, ILL.